

LOSOMATEN

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dimarts 16 de Maig de 1899

Núm. 3.895

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals
Llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Malloré, carrer Junquera, 6.

No's retornen los originals encara que no's publiquin.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1
a provincias trimestre.	1.50
Extranger y Ultramar.	2.00
Anuells, à preus convencionals.	1.50

Farmacia Serra

12 ANYS
XAROP SERRA

Oberta tota la nit

Esparrachs d' Argenteuil

Gas Reusense

Alumbrat elèctrich

Molt pròxims á la inauguració del servei del alumbrat elèctrich, y comptant ab poderosos medis pera la producció de quanta energia sia necessaria y una red colocada en forma tal que permet suministrar lo nuit ahont se demani, aquesta Societat se compta en anunciar que quedan anul·lades las tarifas y condicions anteriorment repartidas, substituintles per novas tarifas ab rebaixa de prop d'un 50 per 100 en los preus primitivamente establerts. A saber:

Una llàmpara incandescent de 5 bugies, pessetas 1.25 al mes,

de 10 bugies, pessetas 1.75 al mes,

de 16 bugies, pessetas 2.50 al mes,

de 25 bugies, pessetas 3.75 al mes.

UN KILOWAT-HORA (que representa aproximadament lo còsum d'una llàmpara de 10 bugies durant 30 horas) passetas 0.50.

Aixis mateix te'l gust de fer públich que ara y sempre, tant en preus com per lo que s' refereix á las condicions de instal·lacions particulars qualsevol que sian unas y altres, lo GAS REUSENSE concedirà quantas ó més ventatges concedeixi qualsevol altra Companyia establerta ó que s'establis.

Reus 29 d' Abril de 1899.—L' Administrador.

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS
LAUSSANNE

Dipòsit exclusiu á Reus

D. ANTON SERRA (farmacèutich)

Arrabal Santa Anna, 80.

LINFA

Ptas.

Tubo pera 2 ó 3 vacunes.	1'00
Tubo pera 8 ó 10 vacunes.	1'50
Tubo pera 20 ó 25 vacunes.	3'00
Estoig ab 5 tubos pera 2 ó 3 vacunes.	4'00

PULPA

Ptas.

Placas pera 3 ó 4 vacunes.	1'50
Placas pera 6 ó 8 vacunes.	3'00
Frascos pera 25 vacunes.	8'00
Frascos pera 50 vacunes.	15'00

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demés dies de deu á una del matí y de tres á cinch de la tarde, havent taslatat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, primer.

La que paga més contribució de la província.

SECCIÓ DOCTRINAL

Parlament

fit a la festa dels Jochs Florals de Barcelona lo primer diumenge de Maig de 1899 per lo President del Consistori, Dr. D. Joseph Torras y Bages, prebere.

(Continuació)

No os ha d'estranyar, de conseqüent, senyors, que en una festa poètica jo os vinga a parlar d'autonomisme, puig, com veïen, la poesia es essencialment autònoma, té la llei en si mateixa; fins l'artístich poeta

cortesa d'August, a poetas y pintors concedia gran

llibertat. Mor la poesia á la més petita violència, contraria á sa naturalesa, es una flor que se l'ha de deixar

creixer allà ahont naix. Lo poeta hebreich, es deys,

no pot cantar á Babilonia; y si os fa estrany que jo,

propugnador de la tradició parli d'aquesta maners;

que jo sacerdot y, de conseqüent, amic de lo Etern y

repugnant al esperit de novetats, tan dominant en los

tempa de frivilitat com son los nostres, parli enco-

miasticament de la autonomia, os diré que la meva

amor envers ella naix d'aquestas dues condicions: de

esser amant de la tradició y ministre de Jesucrist. Per-

que la autonomia d'un país suposa en ell la preexi-

tencia d'una llei de vida propia, es a dir, una tradició;

un país que no té llei pròpia d'existència no es autó-

nomo, no es d'ell mateix, es primi capientis, de qual-

sevol que se'n apodera, de la darrera moda política,

literaria y artística que s'presenta. D'aquí que 'ls

Jochs Florals sian essencialment tradicionals y, de

conseqüent, catalans. No han vingut de París, ni de

Berlin, ni de Londres; son les Jochs Florals de Barcelona, enl'any quaranta hi de sa restauració. Y com

sacerdot amo la autonomia, y no 'm sé entusiasmable

el civilisme ni ab los grans y esplendents centres

polítichs, perque quan contempla la aparició sociològica

de la doctrina evangèlica, quan recorde aquella batalla en

que sortí vencedora la Creu de Jesucrist, l'heraut d'aquesta, Constantí, era l'cap de la gent de províncies,

ell mateix no era un rebrot de cap cortesa, y l'venent

y son exèrcit, los qui voltan sostenir lo principi gen-

tillich y civilista, l'absolutisme de la llei política,

eran los cortesans, los sostenidors dels privilegis y

prodromi de la Capital del Imperi; y quan la Creu del

Redemptor, de signe d'infamia fou convertida en sim-

bol de glòria y posada per terme y remato de la corona

imperial, no li posà la mà d'una patricia romana, sinó

una valerosa y piadosíssima hostalera d'una llonyana

província quan després hagué merescut esser empera-

dora, la qui avuy venerém los cristians ab do nom de

Santa Elena. Y quan primera vegada, des del que l'hom

era mon, se reuniren homes de totes las rassas, jueus

y grecs, romans y gots, àrabs y gales, hispans y

egipcis, africans y persas, tractantse ab vera fraternitat

y mütua reverència, sens necessitar pera res la comuni-

tat de llei política, fou pera definir juridicament la

divinitat de Nostre Senyor Jesucrist en lo Concili de

Nicèia; y quan després del diluv de les invasions lo

mon entich quedà desfet y 'ls pobles espontàniament

s'anaren organitzant sens altre influx positiu que l' de

la doctrina evangèlica baix la sua calor maternal de

la Iglesia, veig apareixer la autonomia com la forma

social general en gayrebé tots los pobles de la nova

Europa, peranversant encara avuy en la rassa predominant

en la actual civilització, la rassa més tradicional y

progressiva de les existents, la angle-saxona; y quan

ara en nostres disset contempler las nacions que s'avan-

tement als nostres ulls mestiers en las terras modernament descubiertas, en los grans continents de la

Australis y de la Amèrica, y veig la forma autonòmica

com la típica que prenen aquelles noves societats ab

la benèvola benedicció de nostra Mare espiritual, la

Santa Iglesia Romana, alashoras jo altre vegada gire 'ls ulls envers los nostres Jochs Florals, bell simbol d'autonomia de la terra catalana, igualment viva y pacifica, y 'm recordo ab veneracio, com d' una llei sagrada, del lema constant del gran agitador irlandés, del deslliurador de sa pàtria quan deye: «ni debilitat, ni delicte.»

La poesia es un summo equilibri humà, un concert de totes las facultats, en sa més vehement activitat, presididas per la rabi; una facultat rebete, una facultat que flaqua, la perdre aquell equilibri, y alashoras la obra poètica, la més típica entre les obres humanas, pert aquella excelencia que tenim dret de exigirli.

Entre la obra social i la obra poètica, entre la naturalesa física del mon y la naturalesa mòral de la humana, hi ha essencials relacions. La Personalitat del legislador Summo se manifesta que es sempre la mateixa, y la infinitat del Verb, ab lo qual ha creat totes les coses, resplandeix en la rica diversitat de lleys que ha donat a cada una de totes les existencies. Certament que sols Deu pot dirse propiament autònom; Ell únicament es la llei de si mateix, mes li ha plagut a sa bondat infinita que aquesta excelencia de la autonomia resplandis en certa manera en les naturalesas creadas, y així ha volgut que cada cosa portés una llei propia que es com la fórmula de la seva existencia. Dels àngels, que estan en lo punt més excels de la gerarquia dels sers creats, ensenyen los teòlechs que cada un individuo constitueix una espècie diferent; de les plantas y animals nos esplican los naturalistes la norma de sas immensas varietats; los sociòlechs estudiosos observadors del humà consorci, troben que totes las entitats que formen la naturalesa social, familiars, pobles, regions, universitats, institucions econòmiques, etc., portan la propia llei en sas entranyas. L'actual Pentífice Romà ha declarat devant de la Iglesia Universal, de la qual ell es lo Cap, que familiars, pobles y corporacions tenian lo dret de viure. La sabiduria popular de la nostra terra ha formulat lo principi de que cada casa es un mon. Y fins Sant Pau (1), del home individual, no en lo sentit anàrquich de Kant, sino en lo sentit profundament social, afirma que en l'ordre natural, quan no ha rebut la divina influencia de la Revelació, l'home es llei de si mateix, es a dir, autònom, porque porta la llei en las entrañas de l'ànima. De manera que la Religió, la filosofia, la ciencia, la experiència, lo sentit popular, lo dret natural, lo dret diví positiu y l'dret canònic, declaran, no las ventajes o desventajes, no la superioritat o inferioritat del autogomisme, que això tota discutible, com totes las coses de rabi que no defineix la fe, sino que estableixen lo fet legal, que troben en las entranyas de la humanitat, es a dir, l'autonomisme, com a llei fonamental de la humana societat.

Y fins enfonsant més la consideració en los grans principis metafísics y cristians, y contemplant la voluntat divina llegistant a totes las existencies, així individuals com colectives, y donant a cada una d'ellas la fórmula del sér que posseixen, essent cada cosa criada com un eco que ressona del Verb omnipotent, lo crif exigit de la boca del Altissim; nosaltres, en la llei autonòmica de cada sér, de cada colectivitat natural, hi veym l'element diví de la existencia mundana, les idees, los decrets del Summo Imperant, la voluntat divina refeixint, en mitj de las passions y dels remolls dels homes, y en aquest sentit afirmem que la autonomia es la voluntat de Deu. Y per aquest mateix discurs nostre, y per las arrels divines que probé que té l'autonomia, podéu entendre que autonomia y anarquía son dos termes antítetichs; que autonomia no significa independencia perque tots los sers son autònoms y, no obstant, no son independents, perque tots ells son governats, en conformitat ab la llei de sas essències, pel qui regex totes las coses del Univers. La autonomia no es la autocràcia.

(Acabarà.)

Lo nou manifest dels federal

No han transcorregut gaires sigles, ni anys, ni fins mesos que ab motiu d'un manifest també electoral dels federal nos vegearem obligats a dirloshi que la conducta seguida contra nosaltres no podia pendre sino com a fruix de quatre joves impresionistes, que es lo que destaca en l'element federal local.

Aixó que sembla exagerat y que, fins se podia atribuir a un despit nostre, ve avuy per ells confirmat al explicarnos ab tots los details los parlaments que tingueren lloc en las reunions preparatorias per entendres ab los possibilistes y los republicans federal.

Los possibilistes: Jo'n vall sis:

Los republicans de la fusió: Nosaltres ne volem 4.

Y los dos elements plegats: A vosaltres federales no més vos en tocan dos y encara per la minoria, que no son segurs.

Es, preguntém nosaltres, tractarlos ó no de nens?

Pero no ns hi fiquem ab aquesta cuestió que per a nos afecta, no's digui que som incapaxos d'oblidar los agravis fets en un moment de passió, puig que de lo passat ja no ns en recordém.

Al primer moment que sapiguarem que los federales tenian desitjó d'entrar ab intel·ligencias ab lo partit possibilista y aixó se ns ho varen dir a Tarragona lo dia del escrutini general de las eleccions (1) Ad Rem, II, 14.

cions de Diputats a Corts, tot seguit manifestarem los temors de que aytal aliança no's verificarà.

Era impossible que un partit tan centralizador com lo possibilista s'avingués ab las ideas de llibertat y federació que mou als partidaris de Pi y Margall, que es la antitesis de Castelar y per això y no per lo número de candidats, com creuen los federales, van fer impossible la aliança.

Y si volguessim exposar més clarament lo nostre judici sobre aquell obstacle encara l'atribuïrem a causas que avergonyirà el partit federal d'haver somiat ab cap intel·ligència: pero no tinguin cuidado que temps vindrà en que s'haurán de culir los fruix de la gran victoria del diumenge y potser, qui sap, si junts nos troberem en la tasca.

Los federales ho fan al istil del general cartaginés Aníbal, que sabia guanyar, pero no aprofitar-se de les victorias: varen obtenir un ruidós triomf en las eleccions de Diputats a Corts y en lloc d'aprofitar-se ells, l'han aprofitat altres pera enfonzarlos: més gràfic; pera tirarlos en cara que apesar d'aquella elecció, no tenian ni forças pera guanyar una minoria en las eleccions d'ans d'ahir.

Carta desclosa

A D. Claudi Mäs y Jornet.

He llegit ab gust en las planas d'aquest periódich la contestació que V. dona a la carta que vaig dirigirli, y dich que la he llegit ab gust perque 'm demostra que ha obrat ab bona fe. Me deixan satisfech les seves aclaracions puig lo crech deslligat de tota hipocresia.

Si jo vaig endressarli aquella carta fou perque, la veritat, soch mal pensat y no'm creya que 'l botó, (que per mi es solzament botó) que algun literat de Reus o de fora, ha donat per mostra, no havia arribat a V. per més bon colecció de botons que siga, més ja que V. ho afirma refuso lo dels informes.

Y's lamenta encare de no haverse pogut extender més en l'article de *marxes* y no'haver pogut fer, per falta d'espai, un estudi individual dels *nostres literats*; pero home de Deu, si precisament això es lo que a mi'm cou, perque no comprench que 'ns mereixem una critica quant tants y tants n'hi ha com nosaltres que viuen casi ignorats y sense haver conquerit cap lloc entejable.

Al primer cop que vaig llehir lo seu article me va cridar la atenció que amagués lo nom d'alguns literats verdaders pero avuy per comprés que va fer molt bé en no citarlos puig ja's va immortalizar lo senyor Gras y Elias y ab això ja'n tenen prou y V. entenen que 'l senyor Gras havia faltat ha volgut que 'ls nostres noms figuressin al menys com a literats, puig segons diu no'ns vol fer ilustres i quina llàstima! perque posat a fer ab una esponteta més podia ferho y ja no caldrà pensarhi més. Per aquest sol fet senyor Mäs, hauriam de donarli las gracies, pero es lo que diu lo refrà: de desagradits lo mon n'està plé.

Per descuyt no vaig ferli present en ma carta anterior que dels *literats* que V. cita n'hi ha casi la meytat que no son fills de Reus (d'això ja'n deu estar enterat) y després dels que diu que floreixen, n'hi ha dos que gosan la pau eterna y aquests ipobres! ja no floreixen, en tot cas floriran en la terra del fosar.

Poso punt a aquesta carta per no extenderm en observacions que poch interès podrian tindre repetintli que quedo satisfet de sa contesta puig l'únich que desitjava era saber si V. s'havia ocupat de nosaltres en serio ó en broma.

Me repeteixo son affm. s.s.

UN DE LA «ESCOLA».

Reus 14 Maig 1899.

CRÒNICA

Observacions Meteorològicas

del dia 15 de Maig de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'obser-vació	Baròmetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	752	93		45	Núvol	
3 t.	752	97			Ras	
TEMPERATURAS						
Horas d'obser-vació	Màxima	Minim.	Ter. tip.	Direcci.	classe	can.
9 m.	34	12	20	O.	Cun Nin	0.6
3 t.	26	23	O.			0.4

Sense cap incident desgradable diumenge passat se celebren en aquesta ciutat las eleccions de regidors, per mes que en los districtes segon y quint ni oposició hi havia per haverse deixat franch lo camp als republicans de la fusió y als possibilistes, quals candidats sortien elegits per una pila de vots.

En los districtes primer y quart tampoc hi havia motius per que las eleccions fossin renyides, ja que tots los candidats que s'presentaven havien de sortir elegits y no obstant pel número de papeletas que sortieren de las urnas ab los noms dels candidats republicans y possibilistes, qualsevol se podia creure que aquest element tenia per.

Y en les districtes tercer y sisé en que's presentava

un candidat mes dels que havien de quedar, tampoc hi havué lluita empennada, doncs los derrotats senyors D. Josep Llorens Munech y D. Joan Esteve Ferrando obtinqueren tant sols 22 y 40 vots respectivament.

En resum; los republicans de la fusió y possibilistes ejudats per los federales han aprofitat toques eleccions pera fer una ostentació de totes las seves forces; mes no cal que'n presumeixin, ja que ni's fusionistas ni's elements que apoyavan als candidats independents, travallaren pera obtenir cap votació regular y 'ls restants partits permanesqueren retrets.

Altre hauria sigut la feyna y'l resultat de l'elecció si s'haguessin disputat minorias y tot.

Heus aquí los regidors electes:

Primer Districte. D. Juan Vergés Marca, republicà de la fusió, D. Joseph Casagualda y Busquets, fusionista y D. Anton Artés y Sardà possibilista.

Segon Districte. D. Eduard Navàs Felip, possibilista, D. Miquel Sedó Coll republicà de la fusió, y D. Ramón Pallejà Vendrell, possibilista.

Tercer Districte. D. Francisco Aguadé Zamora, republicà de la fusió, y D. Enrich Oliva Julià, polemista.

Quart Districte. D. Sebastià Massó Simó, regionalista, y D. Joan Serra Cort, possibilista.

Quint Districte. D. Ricart Guasch Pijoan.

Sisé Districte. D. Guyetá Amor Martí, possibilista, D. Emili Vallvé y Virgili possibilista y F. Muñoz y Blay fusionista.

Ahir vegerem los cartells anunciadors del Congrés Vitícola que durant los dies 21 y 22 del present mes tindrà lloc en aquesta ciutat en le local del Teatre Fortuny. Aixis com també s'anuncia le concurs d'empeltadors pera dos quarts de dotze del matí del dia 21.

Per las notícias que la Comissió organitzadora té, sembla que tals Congrés y Concurs se veuràn concorregudissims, de tal manera que ab seguretat será una de les manifestacions agrícoles de més importància que s'hauran celebrat.

De desitjar es, que s'obtinguin los fruixes que s'desitjan de tel treball.

La societat «Gas Reusense» començà ahir nit a prestar al públic lo servei elèctric.

Varias son las botigas iluminadas elèctricamente que presentan bonich cop de vista y aspecte enlluernador.

Lo servei se presta ab esmero y la llum resulta fixa y brillant.

Segons tenim entés, dita Societat obrirà demà un establiment abont exposarà bon número d'aparates y lâmparas elèctriques que segurament cridaran la atenció per la gran varietat y riquesa d'alguns d'ells.

Molt concurreguda's vege la festa celebrada ans d'ahir en le «Circul Artístich Català», haventse lluït de debò quants hi prengueren part.

A les primeres horas del matí d'ahir ceygué un roixer que ha convertit en un fangar la pòls de nosaltres carrers.

Lo mercat que ahir se celebrà en aquesta ciutat se vege bastant concorregut.

Diumenge, à causa sens dupte de excess de volatge en las línies, se desprengué un dels fils de la «Elec·trà Reusense» en la plassa de la Constitució.

Es un fet aqueix qu'he reproduïtne casi diariament y'l qual deuria procurar evitarse.

Per lo ministeri de la Guerra s'ha disposat que s'obri concurs pera cubrir plessas d'alumnos militars en la primera secció, y paysons en la segona del Col·legi preparatori militar de Trujillo.

Lo número de plessas se designarà de real ordre cuant acabats los exàmens d'ingrés en las Academias militars, pugui tenirse ls. datos necessaris pera conèixer lo número dels que hagin de seguir sos estudis en lo referit centre.

Les instances documentades se dirigiràn al director avans del primer d'Agost pròxim.

Lo dijous passat l'exim novelista montanyés don Joseph M. de Pareda, acompañat del eminent literat Narcís Oller, va visitar la poètica vila de Sitges, quedant agradablement sorprès d'aquell hermos recó de Catalunya y en especial del notabilissim «Cau ferrat», henra y glòria del art català.

Se troba a Barcelona l'il·lustrat autor dramàtic don Enrich Gaspar, consl d'Espanya a Marsella.

Per l'Administració d'Hisenda s'ha format y remitit a la Diputació provincial lo reparto de la contradicció sobre la riquesa rústica del próxim any.

La Diputació provincial de Girona ha nombat pera formar part de la Comissió de Codificació del dret català, a son president don Marià Bassols y Prim.

La nova llei de Sanitat diu que s'reformarà les disposicions quarentenaries de 1894 respecte a las procedencies del sàxi mexicà, conforme als acords adoptats a la última conferència sanitaria de Venecia.

Secció comercial**MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA**

Entrades del dia 13

De València vapor espanyol «Rivera» de 501 tones, consignatari senyors Mac-Andrews y C.^a

De Londres vapor espanyol «Colón», de 509 ts. ab

carga general, consignatari senyors Mac-Andrews y C.^a

De Barcelona vapor espanyol «Soto» de 650 ts. ab

lastre, consignatari senyors Mac-Andrews y C.^a

De Bilbao y escalas vapor espanyol «Sevilla» de

1213 ts., consignatari senyor Pérez.

Despatxadas

Pera Londres y escalas vapor espanyol Rivera, ab efectes.

Pera Marsella y escalas vapor espanyol «Cabo Peñas», ab efectes.

Pera Gandia llaut espanyol «San Miguel», ab lastre.

Pera Gandia llaut espanyol «Rosita», ab lastre.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisiació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	63'47	Cubas del 86	66'50
Orenses	13'50	Cubas del 90	57'43
S. Juan	'	Aduanas	94'75
Norts	56'60	Ob. 5 0 0 Almena	84'52
Francesas	48'40	Id. 3 0 0 Fransa	43'50
Filipinas	75'		

		PARIS	
Exterior	63'	Norts	
Paris	19'	Londres	30'

Se reben órdens pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupens y compra de monedas d'or de tots los païssos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	63'45	Aduanas	95'
Exterior		Norts	56'60
Amortisable		Francesas	48'30
Cubas 1896	66'50	Filipinas	13'60
Cubas 1890	57'50	Ob. 5 0 0 Fransa	84'52
Exterior Paris	63'	Id. 3 0 0	43'37

Paris	19'	GIROS	
		Londres	30'

Anuncis particulars**LA ELECTRA REUSENSE**

Per rahons fàcils de compendre, la societat «Gas Reusense» acaba de fiscar preus inverossímils al fluit elèctrich, que en plasso més ó menos llarg se proposa servir als seus futurs abonats. Aq uest acort del Gas Reusense donarà com á inmediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit elèctrich. Comprendentlo eixís nostra Societat, se proposa ampliar considerablement y desde ara la nova instalació que està portant á cap en aquests moments á fi de servir en breu plasso las demandas que indubtablement, ha de rebre del públic reusench y á las que atendrá per torn riguros.

Apesar de que 'ls preus que 'l «Gas Reusense» ficsa á sa última tarifa son exageradament baixos, «La Electra» los accepta desde ara y en lo moment que 'l seu contrincant dongui un servei regular d'alumbrat elèctrich, nostra Societat estableix pera 'ls seus abonats los preus següents:

		Ptas.
Una làmpara incandescent de 5 bujias	1'25	
" "	de 10 "	1'75
" "	de 16 "	2'50
" "	de 25 "	3'75

Preu del kilowat, hora. . . . . 0'50

En quant á las instalacions se fan desde avuy en iguals condicions que l'altra empresa.

Ab lo favor que 'l públic nos dispensa res temèm, se 'ns porta á la lluuya, á ella aném ab la tranquilitat del qui no la ha provocat devant solzament fer una manifestació: lo públic trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos.

Rens 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense»

Lo Director.

“EL BRONCISTA”

Carrer Major, número 18.—REUS

Taller especial pera la reforma dels aparatos gas y petroli á electricitat.

Construccions de tota classe d'aparates pera la electricitat, gas, petroli y espelmes.

Incendencia per lo gas y alcohol ab metzers del sistema més adelantat.

Làmparas á foco ab lo metzer «Universal».

Restauració y reparació á preus limitats de tota classe d'aparatos, especialitat de la casa.

Instalacions pera agua y gas y tot lo concernent al ram de Lampisteria y Llauneria.

Instalació de timbres elèctrichs ab material assegurat.

REUS.—CARRER MAJOR, 18.—REUS

LLET PURA DE VACA**VACAS SUISSAS****Hort de Pau Abelló**

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

ESCORIAS THOMAS

Vége's l'anunci de la quarta plana. Dirl'se á casa Gambús, carrer de Villa (Bou) 12.

OBRA NOVA**Fills ilustres de Reus**

Francisco Gras y Elias

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta impremta.

Telégramas

Madrid 15.

Lo senyor Sagasta ha manifestat que 'l Gobern liberal ordenà al Fiscal del Suprem que 's practiqués una informació respecte al procés de Montjuich.

Se nombra al efecte un jutge nou, à Barcelona, y quan l' expedient estava adelantat, dit jutje, sense consultar al Govern, s'inhibí en favor de la autoritat militar.

Així quedà l'assumpto quan caigué lo partit liberal.

—Un telégrama de Valladolid diu que ha quedat ultimada la cuestió que havia surgit en aquella capital turbantse l'ordre públich.

Les autoritats han conseguit posar pau entre 'ls contendents y 'ls estudiants y cadets s'han abraçat fraternalment als crits de ¡Visca la Universitat! ¡Visca la Academia!

Ha satistet á tothom la solució que s'ha sapigut donar al conflicte.

—Al passar lo sisé toro de la tarde del diumenge, fou enganxat y tirat per terra lo destre Bombita, á qui de moment se pogué apreciar una banyesa profunda en lo pit.

Condutit á la enfermeria se procedí á ferli la primera cura.

Allavors pogué apreciarse que tenia una ferida de set centímetres de llarg per tres de fondària, la qual per lo siti revesteix bastanta gravetat.

Lo visitan numerosos toreros y amics.

Aqueixa «cogida» es la principal conversació de tots los círculs de Madrid.

Los meijas que assisteixen al ferit han dit que si no sobrevé una complicació, no presenta gravetat l'estat d'equell.

Paris 15.

Telegrams de Manila diuen que 'l general Ríos dona compte à son Gobern de que 'ls habitants de Zamboanga li demanaren que 'ls entregués las armas que posseïa pera combatre ab elles als norteamericans.

Afegeix lo general que haventse negat á això, los filipins atacaren la població á mitja nit.

Utilisaren aquells, canons de tiro ràpid trets dels canyons venuts per lo general Ríos en pública subasta.

Los filipins foren rebutjats ab grans pérdues.

Las rropas espanyolas sofriren les baixas que ja son conegudas.

Altres despatxs de Manila diuen que la brigada del general Lawtin ha conseguit desallotjar als filipins de las posicions que ocupaven á San Isidre.

—La Cambra de Comers francesa ha quedat destruïda á causa d'una incendi.

La biblioteca que s'ha cremat era una de las més riques que existien en son genero.

Contenia més de doscents mil volúms.

—La colonia filipina d' aquesta capital ne dona gens d'importància al telégrama que publica 'l periódich «The New York Herald», en sa edició de Nova York, diuent que 'ls tagalos foren derrotats á San Ildefonso.

Sembla que han fracassat las negociacions iniciades pera arribar á una avinensa entre nortamericanos y filipins.

Aquests últims están disposats á lluytar á tot traxit per la seva independència.

Imp. de C. Ferrando.—Plaça de la Constitució.

A Palma de Mallorca s'espera com un escepticisme la visita que té projectada l'*«Orfeó Català»* de Barcelona per les vinentes festes de Pascua. Segons aquella ciutat los aficionats preparan als expedicionaris una arribada digna de la fama, que aquells s'han guanyat per tot arreu; y á horas d'areu son moltes los palcos y localitats que s'han demanat pels dos concursos que tindran lloc en las tardes del diumenge y del dilluns.

La *«Gaceta»* publica la convocatoria y programa pera 'ls próxims exàmens d'ingrés en las escolas d'inginyers de monts, que han de verificar-se en el mes de Juny y Septembre.

Se parla de la reforma en les Estatuts del Banc d'Espanya. Lo Consell s'ha reunit pera discutir una ponència que compren le organització interior del establecimiento y las operacions bancaries.

Se proposaren innovacions tan dignes de controversia com la de facultar al Banc per la compra y venta de valors públichs per compte y ordre de particulars. Se convocà Junta extraordinaria d'accionistas pera que designin una comissió de vint individus, que en unió del Consell, redactin la reforma definitiva dels Estatuts.

La notícia ha causat disgust entre banquers y agents de Cambi y Bolsa.

Comunican de Sant Vicenç de Castellet que ha caygut una forta pedregada en aquell terme municipal, que ha destruït per complet la culata del vi, no quedant ni un sol raión en los cepes.

Lo *«Diario Oficial del Ministerio de la Guerra»* publica un Real decret en lo que tenint en compte altre donat en Febrer últim per lo qual s'amortisaren lo 50 per 100 de las vacants de generals y coronels que ocorrén, se disposa que, en la impossibilitat de concedir d'un modo inmediat las recompenses propuestas per mérits contrafets en las campañas de Cuba y Filipinas y en vista del infaust exit de les mateixas, ab la meytat de las vacants que ocorrén en las mencionades graduccions se crea un torn especial per premiar los mérits y serveys dels que á ells s'hagin fet acreedors.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferents especies, puja á peses 1001'55.

Secció oficial**Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus**

En cumpliment de lo que prescriu l'article 48 del Real Decret d'adaptació del Sufragi a les eleccions de concejals la Junta General d'escrutini dels 6 districtes d'aquesta ciutat se reunirà á las 10 del matí del dia 18 del actual en lo saló de Cent d'aquestes Casas Consistorials á fi de procedir á la proclamació dels senyors regidors electes per cada un dels districtes.

A dita Junta tenen obligació precisa de concorrer els interventors designats per cada una de las mesas lo dia en que tingue lloc la elecció.

Lo que s'anuncia pera coneixement dels electors.

PAPERS PINTATS PERA HABITACIONS

Glassat, pera cristals

Varis fabricants, nacionals y extranjers, han cregut convenient establir a Barcelona un dipòsit pera que el públic puga adquirir dits gèneros al mateix preu de fàbrica, es-tant encarregat d'això, l'antich almacenista Josep Ventura Millàs en son gran despaig situat en los carrers Petritxol, núm. 9, y Roca, núm. 22.

BARBERI, HAU Y

olledA JUSq A DEDO

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS ! **SALES DE STASSFURT**

COM CADOU DE FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

Lo més econòmic, lo més eficàs, lo més durader

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALES CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA

KALINITA, ETC.

SALZ garantia del Sindicat de vendes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA
ADOB AZOTAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/6 AZOT Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectos e informes sobre l' empleo.

A D. OTTO MEDEM - VALENCIA

Alguna baltiplana

LA ELECTRA RESERVE

Secoltó ócio

Publicacions regionalistes que's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenari de Catalunya, «L' Art del Pagan», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatre Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu del Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olot», setmanari de Catalunya, del Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallès», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellenc», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Guskalduna», «Euskelzale», setmanaris de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadarrama», setmanari de Alcañiz (Aragó).

EL BRONSTAD

Carter Mallor, número 48.—REUS

Totes les seves publicacions són en català.

Característiques: èsser breves i concises.

Característiques: èsser breves i concises.

Característiques: èsser breves i concises.